

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМОК 4

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА НА МАКРО- ТА МІКРОРІВНІ

Андрій Амонс

*студент магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

Оксана Вівчар

*професорка кафедри кримінального права і процесу,
економічної безпеки і правоохоронної діяльності
Західноукраїнського національного університету,
академік Академії економічних наук України*

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ЯК ВЕКТОР ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Тіньова економіка в Україні набула такого розвитку і поширення, що у поєднанні із загальною криміналізацією суспільства почала загрожувати не лише економічній, а й національній безпеці держави. Тому ці проблеми посіли одне з провідних місць у діяльності органів державної влади України. Тому, тінізація економіки в контексті економічної небезпеки України залишається вкрай актуальною проблемою.

Варто зазначити, що різні складові тіньової економіки по-різному впливають на суспільне і економічне життя країни. Доцільним у цьому зв'язку є таке структурування тіньової економіки: неформальна економіка, прихована економіка і підпільна (кримінальна) економіка [1, с. 37–52]. Практика засвідчує, що держава впливає на економічний розвиток, реалізуючи бюджетну, податкову, грошово-кредитну тощо політику. А дослідивши механізми взаємодії тіньової економіки з легальною економікою, можна впевненіше здійснювати політику детінізації.

Існує думка, що економічний спад у легальній економіці корелює з масштабами і обсягами тіньової економіки. Тобто економічний спад у легальній економіці супроводжується підйомом у тіньовій економіці. Але це не проста лінійна залежність, коли збільшується тіньовий сектор економіки за рахунок перекачування економічних ресурсів від легальної економіки до нелегальної [2, с. 33]. Темпи економічного зростання легальної економіки зменшуються тому, що тіньова економічна діяльність розвивається завдяки своїм перевагам. У тіньовій економіці більш сприятливий інвестиційний клімат, тому

сумарне зростання у тіньовому секторі виходить більшим, ніж у легальному. Це свідчить про невивідність економічної діяльності у легальному секторі економіки з точки зору її ефективності.

З метою посилення протидії тіньовій економіці та подальшого запобігання економічній небезпеці в Україні необхідно: відокремити владу від бізнесу; легалізувати приховані від оподаткування доходи, отримані некримінальним шляхом; створити такі умови для підприємницької діяльності, щоб тіньова економічна діяльність була неефективною та економічно невивідною; долати кримінальну економічну діяльність як економічними методами (високими штрафами), так і адміністративно-кримінальними [1].

Отже, детінізація економіки – створення такого інституційного середовища в країні, де тіньова економіка стала б економічно невивідною. Інституційні перетворення мають здійснюватись у спосіб максимального врахування інтересів суб'єктів господарювання в сприятливих для легальної економічної діяльності умовах [2, с. 17].

Прорезюмувавши вище описане, варто виокремити наступні пропозиції:

- зростання цінності людської особистості через підвищення демократизації суспільства сприятиме зруженню тіньового сектору зайнятості в Україні;

- каральні дії щодо обмеження тіньової економіки України є не найкращими, тому їх потрібно підкріпити цілісною системою дій, яка була б спрямована на створення сприятливих умов для легальної економіки; разом з тим кримінальну складову лише заохочувальними методами подолати неможливо;

- актуальним стає вдосконалення комплексного використання господарсько-правових, адміністративно-правових і кримінально-правових заходів, спрямованих на подолання підпільної (кримінальної) складової тіньової економіки України;

- детінізація економіки України повинна мати неруйнівний характер щодо залучення капіталів некримінального походження в легальну економіку; це підвищить сукупний попит у країні, що сприятиме економічній безпеці;

- продовження податкової реформи України уможливить позитивний вплив на процеси детінізації економіки з метою максимального залучення в національну економіку коштів, що приховані від надмірного оподаткування та відпливають за кордон;

- ефективна стратегія детінізації економіки України має узгоджуватись з реформуванням оплати праці та системи соціального

захисту населення, промисловою політикою та реальними структурними перетвореннями в країні;

– заходи детінізації в Україні мають вживатися не лише з метою оздоровлення та зростання її економіки, а й для зміцнення держави в контексті її економічної та національної безпеки за умов європейської інтеграції, вступу до СОТ.

Перелік використаних джерел

1. Вівчар О. І. Вплив злочинної діяльності на економічну безпеку підприємницьких структур в постконфліктних умовах: ідентифікація загроз та механізми протидії. Актуальні проблеми правознавства. Вип. 1(17). 2019. С. 113–119.

2. Мазур І. І. Детінізація економіки в контексті економічної безпеки України. Теоретичні та прикладні питання економіки: Зб. наук. праць. К.: ВПЦ “Київський університет”. 2016. Вип. № 4. 292 с.

3. Тінізація економіки та шляхи її подолання: Матеріали засідання “круглого столу”. К.: НІСД, 2018. 80 с.

Світлана Байрак

*студентка магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

Антоніна Фаріон-Мельник

*доцент кафедри кримінального права і процесу,
економічної безпеки та правоохоронної діяльності
Західноукраїнського національного університету*

ДЕМОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ ЯК ЗАГРОЗА КАДРОВІЙ БЕЗПЕЦІ ПІДПРИЄМСТВА

Для сучасного бізнесу кадрова безпека посідає чільне місце серед всіх складових системи безпеки, оскільки вона складається з комплексу заходів, які спрямовуються керівництвом на попередження й анулювання ризиків та загроз, а також несприятливих для економічного стану підприємства наслідків, які пов’язані з діяльністю й поведінковими аспектами персоналу.

Проблематикою кадрової безпеки підприємств та організацій займалися багато вітчизняних науковців, серед яких, необхідно відзначити наукові вкладення та праці В. Геєць, В. Губського, Г.